KLIMAENDRINGER

Våtere på Vestlandet

Er du lei av regnet? Da har du god grunn til å grue deg til år 2100. – Med dagens utslipp av klimagasser kan vi forvente 20 til 40 prosent økt nedbøren i Bergen, en havstigning på en halv til én meter og 3,5 til 5,5 grader økning av temperaturen i slutten av dette århundret, sier professor Helge Drange ved Geofysisk institutt og Bjerknessenteret til studentavisa På Høyden. Det viser ferske tall fra en ny klimamodell utviklet ved blant annet Geofysisk institutt og Bjerknessenteret.

STAVANGER

Pris til Laerdal Medical

Norsk Forms Herderspris gikk i år til Laerdal Medical, hvis motto er «Helping save lives.» Visjonen deres er at ingen skal dø som følge av omstendigheter man kan gjøre noe med. Selskapet tilbyr blant annet opplæring i førstehjelp og luftveishåndtering. Laerdal Medical ble grunnlagt i 1940, og har 1400 ansatte, fordelt på 23 land på fem kontinenter. I juryens begrunnelse het det blant annet at «Norsk Form ønsker å hedre bedriften for sitt globale engasjement og sine uredde satsning.

PETROLEUMSNÆRINGEN

CO_2-avgift kutter ikke utslipp

Den høye oljeprisen og sterke kostnadsveksten i oljenæringen gjør at CO_2-avgiften ikke lenger fører til klimakutt, melder OD.

Teknisk Ukeblad har fått tilgang til et notat med ODs vurdering av CO_2-avgiftens virkning. Der slår direktoratet fast at den ikke lenger fører til vesentlige klimatiltak. I tillegg varsles det at de årlige utslippene på sokkelen vil øke med én million tonn CO2, noe som fører til at totalutslippene blir 23 prosent høyere enn man antok i 2007.

Foreslår havvind til oljeplattformer

– Norsk industri som vil satsa på havvind, ville hatt glede av ein nærmarknad , seier Eystein Aspesletten i General Electric (GE). **Han foreslår elektrisitet frå vindmøller til nye oljeplattformar,** kombinert med gassturbinar ved vindstille vêr.

KLIMA

Nordensjef Eystein Aspesletten i GE Energy forsikrar om han framleis jobbar med å realisera eit demonstrasjonsanlegg for havvind i Rogaland, saman med Lyse. På spørsmål om når Demo Rogaland kan bli realisert, er svaret følgjande:

– Jo før, jo betre.

GE, Lyse og Statoil har fått konsesjon frå NVE til å setja opp to vindmøller utanfor Karmøy, Kvitsøy og Rennesøy for å testa ut havvindteknologi.

I går skreiv Dagens Næringsliv at det går mot nedlegging av GE si prestisjesatsing på havvind i Norge, og at ei viktig årsak er at marknaden for havvind uteblir i Norge.

Går for seint

– Alt for halvtanna år sidan var det kjent at den norske marknaden for havvind ligg mange år fram. Kva har endra seg sidan?

– Først vil eg få presisera at GE ikkje har sagt at me vil leggja ned havvind-satsinga i Norge, men at me har behov for å konsolidera havvind-området vårt globalt. Derfor ønskjer me nå å sjå på våre lokasjonar i Verdal og elles i Norge og Sverige.

– Det som er endra, er at den globale marknaden for havvind ikkje har utvikla seg så raskt som me har forventa. Marknaden er ikkje blitt så stor som me trudde, konkurranse- og marknadsforholda er dermed blitt tøffare, og me må derfor sjå på vår kostnadssituasjon, seier Aspesletten.

Han legg til at straumprisen må vidare nedover for havvind. For å møta dette, har GE utvikla ein større, direktedriven turbin på 4,1 MW, det vil seia ein vindmølleturbin utan girkasse. Det betyr lågare kostnader og mindre vedlikehald ved havvindparkane.

Treng demo-anlegg

Aspesletten konstaterer at talet på demonstrasjonsanlegg er blitt færre enn GE i starten rekna med. Han vil likevel ikkje kritisera norske støtteordningar til fornybar energi.

– Det norske støtteregimet er bra både for forskning og utvikling, og for demonstrasjonsanlegg. Men likevel har me for få demonstrasjonsanlegg. Dette er eit stort økonomisk løft som det tar tid å få gjennomført, seier Aspesletten. Han har tru på at norsk industri kan lukkast med ei vindsatsing delvis basert på erfaringar frå olje- og gassindustrien.

– Men det er tøft, og krev styrke og pågangsmot. I framtida vil norsk havvindindustri vera tent med ein viss heimemarknad. I dag er støtta til havvind meir enn fire gonger så høg i Storbritannia som i Norge, seier GE-sjefen.

Støtte frå Arena Now

Norske demonstrasjonsanlegg må på plass for at havvindindustrien skal opp og stå i Norge, meiner prosjektleiar Thor Gunnar Johansen i Arena NOW, som er eigd av Innovasjon Norge og jobbar med å utvikla industriklynger og produkt innan vindkraft.

– Eit slikt anlegg må til for at norsk industri skal få visa at dei kan levera og for å utvikla ny energi, seier Johansen som meiner både Vestavind sitt Havsul utanfor mørekysten og Demo Rogaland kan bli viktige etableringar. Aibel og Statoil si satsing ute er gode og spennande initiativ, og ein spe start på norske selskap si havvindsatsing.

– Me har hatt ein grei framgang, men enno manglar ei bevisstgjering blant norske leverandørar om kva som er mogleg å oppnå innan havvindkraft. Mange leverandørar innan olje- og gassindustrien kan også bli leverandørar til fornybarindustrien. Det skal byggjast tusenvis av vindmøller i Nordsjø-bassenget, og endå fleire globalt, seier Johansen.

TURID FURDAL

turid.furdal@aftenbladet.no

Miljøtopper på vind-åpning

HØG-JÆREN

Leder av FNs klimapanel og grunnleggeren av Worldwatch Institute kaster glans over åpningen av Høg-Jæren Energipark i morgen.

Via internasjonale kontakter har Jæren Energi fått de to miljøtoppene til å bidra med eksklusive hilsener på storskjerm, opplyser Rune Hersvik i Jæren Energi.

Både klimapanelets leder Rajandra Pachauri og Worldwatch-guru Lester Brown er orientert om at prosjektet på Høg-Jæren er det første store vindkraftverket i Norges viktigste oljeregion. De vil adressere vindkraftens betydning for å nå målsetninger om utbygging av fornybar energi i Norge og internasjonalt, sier Hersvik.

Topplederen i japanske Eurus Energy Holding, Tetsuro Nagata, kommer fra Tokyo. Eurus er verdens tiende største vindkraftutbygger og majoritetseier på Høg-Jæren. Miljøvernminister Erik Solheim (SV) skal holde åpningstalen. Han blir med i en elbilkortesje fra Stavanger til Høg-Jæren.

Solheim blir bare én av mange snorklippere. Mange sakser skal symbolisere at vindutbyggingen er et fellesløft for ren energi, ifølge Rune Hersvik, som opplyser at også vertskommunene Time og Hå, energimyndighetene og miljøbevegelsen blir representert.

Fra klokken 13.00 er det omvisning for alle interesserte med utgangspunkt i servicebygget. Under selve åpningsmarkeringen klokken 14.00 blir det også kulturelle innslag, ved skuespiller Torfinn Nag, The September When-gitarist Morten Mølster og artisten Moi.

ODD PIHLSTRØM

odd.pihlstrom@aftenbladet.no

Per-Endre Bjørnevik
2.kandidat

Nyskapende næringsliv

KrF vil legge forholdene til rette for at bedrifter, forskningsinstitusjoner, universitet og kommune skal kunne bidra til at Stavanger opprettholder sin posisjon som internasjonal energiby.

KrF vil:
- Skape varige og selvstendige bedrifter
- Videreutvikle fornybar energi

» Ja til bussvei
- Nei til bybane

ARNE BERGSVÅG
Fylkesordførerkandidat

STEM SENTERPARTIET